

Rotavirüs hastalığı

Küresel olarak, rotavirüs çocukluk dönemlerinde beş yaşın altındaki çocukların hemen hemen tamamını etkileyen şiddetli mide ve bağırsak iltihabının (gastroenterit) en yaygın nedenidir. Günümüzde bebekler için bir aşı mevcuttur.

Rotavirüs hastalığı nedir?

Küresel olarak, rotavirüs erken çocukluk döneminde şiddetli mide ve bağırsak iltihabının (gastroenterit) en yaygın nedenidir. Hemen hemen bütün çocuklar, 5 yaşına kadar bu hastalığa yakalanırlar. Gelişmekte olan ülkelerde rotavirüs yılda yaklaşık yarım milyon kişinin ölümüne neden olmaktadır. Avustralya gibi gelişmiş ülkelerde rotavirüs hastalığının ölüme neden olduğu nadirdir; ancak başta 2 yaşın altındaki çocuklar olmak üzere hastaneye başvurma yaygındır.

Belirtiler nelerdir?

Hastalığın belirtileri şunlardır:

- sıvık ishal
- kusma
- ateş

Bazı hallerde şiddetli su kaybı ve (nadiren) ölüm olabilir. Rotavirüs hastalığına yakalanan bazı bebeklerde (özellikle 3 aylıktan küçük) herhangi bir belirti görülmeyebilir. Belirtiler genel olarak virüse maruz kaldıktan 1 ila 3 gün kadar sonra (genelde 2 gün) ortaya çıkar.

Rotavirüs hastalığına yakalanan sağlıklı kimselerin çoğu, 4-6 gün kadar hasta olurlar ve tamamen iyileşirler. Rotavirüs hastalığı genelde kış döneminde ortaya çıkmaktadır.

Nasıl yayılmaktadır?

Rotavirüs hastalığı oldukça bulaşıcıdır ve hastalıklı bir kimsenin kusmuğu ve dışkısı kanalıyla şu yollardan yayılır:

- kişiden kişiye temas; örneğin hasta olan bir kimseye veya virüsü elinde taşıyan bir kimseye dokunmak
- hastalık bulaşmış olan eşyalar
- hastalık bulaşmış olan yiyecek ve içecekler

Virüs aynı zamanda öksürme ve hapşırma ile de yayılır.

Kimler risk altındadır?

- Rotavirüse karşı bağışıklığı olmayan küçük çocukların (önceden hastalığı geçirmiş olma veya aşılama yoluyla) hastalığa yakalanma riski daha fazladır. Ancak, bazen yetişkinler de hastalığa yakalanabilirler
- Çocukların çoğu, üç yaşına kadar rotavirüs hastalığına karşı bağışıklık geliştirirler
- Rotavirüs hastalığına karşı kazanılan bağışıklık kısmidir. Hastalık tekrar ettiğinde ilk hastalanmaya kıyasla daha hafif seyreder.
- Rotavirüs hastalığı bazı ücra toplumlarda daha yaygındır.

Hastalık nasıl önlenir?

Hastalığa karşı aşı yaptırılması önerilmektedir ve bu aşı 6 aylıktan küçük bebekler için ücretsizdir. Aşı NSW’de iki ve dört aylık dönemlerde olmak üzere, 2 doz olarak verilir ve aşı işlemi bebek 24 haftalık olana kadar tamamlanır.

Rotavirüs hastalığı, aşağıdaki işlemlerden sonra ellerin sabun ve su ile 10 saniye kadar iyice yıkanıp havluyla kurulmasıyla önlenir:

- tuvalete gittikten sonra
 - yiyecek hazırlamadan veya yiyeceklere ellemeden önce
 - yemeklerden önce
 - rotavirüs hastası olan bir kimseye baktıktan sonra (özellikle bezleri ve kirli çamaşırları değiştirdikten sonra)
- Yiyecek hazırlanan veya yenen yüzeylerde kesinlikle bez değiştirmeyiniz
 - Kusmuk veya dışkı ile kirlenen yüzeyler, eşyalar (oyuncaklar dahil) ve elbiseler sıcak su ve deterjanla iyice yıkanmalıdır. Eşyaları temizledikten sonra kurumaya bırakınız
 - İshal olan çocuklar iyileştikten 24 saat sonrasına kadar ana okuluna gönderilmemelidir
 - İshal olan kişiler tam olarak iyileştikten 2 hafta sonrasına kadar havuzlarda yüzmeme, yürümeme veya oynamamalıdır.

Nasıl teşhis edilmektedir?

Hastalığın teşhisinde genel olarak belirtileri dikkate alınır ve kesin teşhis çocuktan alınan dışkı örneğinin laboratuvarında incelenmesi ile yapılır.

Nasıl tedavi edilmektedir?

Tedavi, su kaybını önlemek için ağızdan sıvı alınmasını (örneğin, çokça duru sıvı tüketmek) içerir. Seyreltilmemiş meyva suyu ve içeceklerden kaçınınız; çünkü bunlar su kaybını ve ishali artırabilir. Sıvı kaybını gideren içecekler eczanelerde mevcuttur.

Doktor tarafından tavsiye edilmediği takdirde çocuklar başta olmak üzere hastalara kusma ve ishali önleyici ilaçlar verilmemelidir.

Bazı çocukların, damardan sıvı vermek amacıyla hastaneye sevk edilmesi gerekebilir.

Halk sağlığı tepkisi nedir?

Viral mide ve bağırsak iltihabı salgınları kış mevsiminde artar ve çocuk bakım merkezlerinde çok görülür. Doktorların ve hastanelerin, birbiriyle bağlantısı olan en az iki viral mide ve bağırsak iltihabı vakasının olması durumunda bunu bölgelerindeki halk sağlık birimlerine bildirmeleri gerekir.

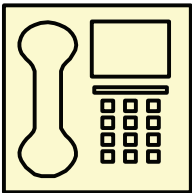
Halk sağlığı birimleri:

- bir salgının nedenini bulma konusunda tavsiyelerde bulunabilir
- bir salgının nasıl kontrol edileceği konusunda tavsiyelerde bulunabilir
- salgının kaynağını ve yayılma biçimini belirlemek için araştırmaya yardımcı olabilirler
- viral mide ve bağırsak iltihabı olan kişilerin çocuk bakım merkezlerinden uzak tutulmaları konusunda tavsiyelerde bulunabilir

Faydalı Bilgiler

- Salgınların Kontrol Edilmesi
[\hd.##k k k \\$" \YU'h "bgk "\[cj "Ui #ZUWg\YYhg#\]bZYW\]ci g#fchUj \]fi g"\ha`](#)
- Çocuklarda Mide ve Bağırsak İltihabı Broşürü – Westmead Çocuk Hastanesi
<http://www.chw.edu.au/>
- Çocuklarda Mide ve Bağırsak İltihabı Broşürü – Sydney Çocuk Hastanesi
<http://www.sch.edu.au/>
- NSW Sağlık Bakanlığı Enfeksiyon Kontrol Politikası PD2007_036
http://www.health.nsw.gov.au/policies/pd/2007/pdf/PD2007_036.pdf

Daha fazla bilgi – NSW’de bulunan Halk Sağlığı Birimleri

1300 066 055

www.health.nsw.gov.au